Vad är brukarinflytande?

Vad är brukarinflytande?

Brukarinflytande innebär att den som omfattas av en samhällsinsats, till exempel en vårdinsats också har inflytande över insatsen och dess utförande.

Brukarinflytande kallas ibland också patientinflytande.

Systemnivå

Möjligheten att kunna påverka på en organisatorisk och strategisk nivå, ex. vid utformande av vårdprogram, riktlinjer eller politisk påverkan.

Verksamhetsnivå

Möjligheten till inflytande i beslut som rör en verksamhet, tex en vårdavdelning eller ett boende.

Individnivå

Den enskildes möjlighet att påverka sin egen livssituation och det sociala stöd som hen eller någon i dennes familj behöver.

Varför brukarinflytande?

Den tredje likställda kunskapskällan i *evidensbaserad praktik*

- De som beslutar om eller utför vården och omsorgen får **mer kunskap** om målgruppernas behov och erfarenheter. Det ger bättre kvalitet och bättre service.
- Det är **mer effektivt** att utgå från målgruppens faktiska behov än att utgå från behov tolkade av andra än målgrupperna själva.
- Brukar- och patientinflytande **jämnar ut maktbalansen** mellan de aktörer som beslutar eller utför vård eller insatser, och de personer som får vården eller insatserna.

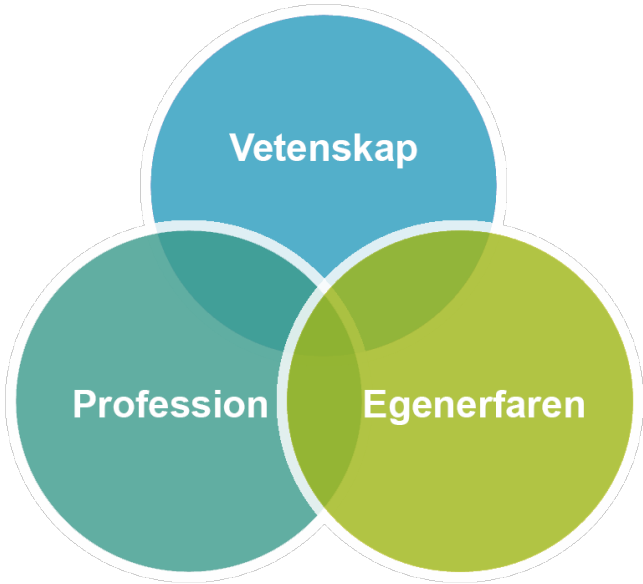

Kunskapsguiden, Socialstyrelsen

För att nå brukarinflytande behövs metoder

”Det finns ett stort behov av att både utvärdera och utveckla metoder för brukarinflytande och pröva om några av dessa kan anpassas och användas för grupper där metoder för brukarinflytande idag saknas. En slutsats från kartläggningen var att kunskap behöver spridas om förutsättningar och former för brukarmedverkan och inflytande.”

Källa: Att ge ordet och lämna plats (SoS 2013)

Våra metoder för brukarinflytande

- Utgår från internationella exempel.
- I flera fall tagits fram i samarbete mellan patienter, brukare, anhöriga, föreningar och professionella.
- Har en möjlighet att påverka och leda till ökat inflytande på individnivå, verksamhetsnivå och systemnivå.

Exempel på metoder

- **Brukarrevision och Patientforum**
  Metoder som utvecklar kvalitén i vården och stödinsatserna
- **Peer Support och Återhämtningsguiden**
  Metoder som bidrar till återhämtning och som också stärker inflytandet

Handbok i brukarinflytande

- En naturlig följd av tidigare erfarenheter och brukarinflytande-uppdrag.

- Ett behov av att skapa en gemensam förståelse, struktur och en konkret vägledning.

Målgrupp och syfte

- Handboken riktar sig till den som är intresserad av att utveckla och organisera ett systematiskt arbete för ökat brukarinflytande.

- Arbetssättet utgår från att kommun, region och, eller myndighet och den lokala brukarrörelsen samtidigt utvecklar en form för samverkan och skapar aktiviteter ihop.

- Fokus är på verksamhetsnivå eller systemnivå, för att skapa goda förutsättningar på individnivå.

Upplägg och innehåll

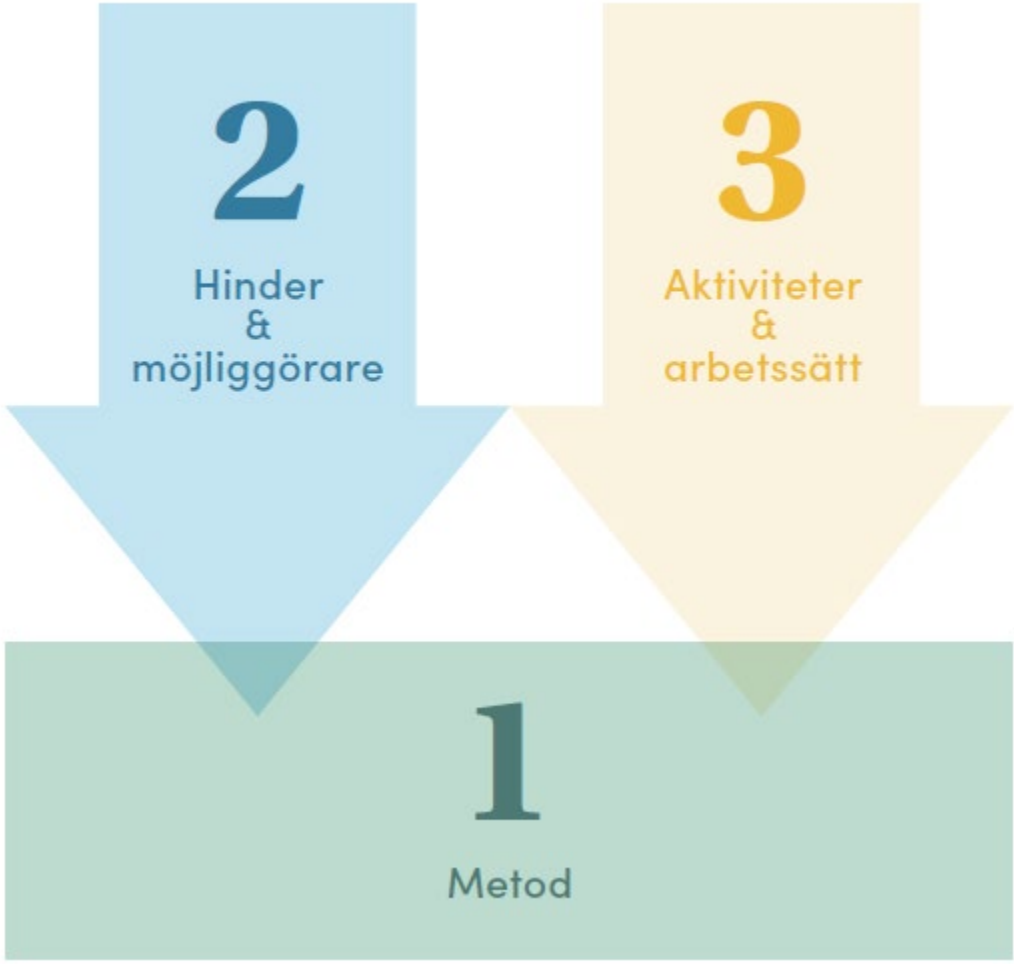

Webbutbildning utifrån Handbok i brukarinflytande

För dig som är chef eller beslutsfattare

För dig som jobbar inom vård och omsorg

För dig som är aktiv inom brukarrörelsen

Handboken finns även som webbutbildning, och är anpassad för tre olika målgrupper.

Den är kostnadsfri och självinstruerande, och kan göras på egen hand eller som en gemensam aktivitet.

Läs mer på utbildning.nsph.se

Broschyr om brukarinflytande

Den tar upp vad brukarinflytande är, vilka metoder och verktyg som finns och hur man kommer i gång med arbetet.

Riktad till regionala aktörer inom psykiatrisk vård och omsorg.

Den finns att beställa på **nsph.se/butik**

EN SAMLAD RÖST – NSPH är en samverkansorganisation som består av 14 medlemsorganisationer. Tillsammans representerar vi patient-, brukar- och anhörigorganisationer inom psykisk hälsa-området. NSPH tar fram metoder och verktyg för att skapa ökat brukarinflytande.

Medskick

- Börja gärna med att läsa mer via NSPH:s hemsida, ta hjälp av *Handbok i brukarinflytande* och Webbutbildningen som återfinns på hemsidan.
- Ta kontakt med ert regionala NSPH.
- Ni måste inte ha alla svaren från början utan inled dialogen med ert regionala NSPH om hur ni kan arbeta vidare tillsammans!